

«Επτά επί Θήβας»

Πρώτη φορά έβλεπα δουλειά του Τσέζαρις Γκραουζίνις, γοητεύτηκα από την αρχή, βυθίστηκα στη σκέψη του, συντονίστηκα μαζί της, πείστηκα απολύτως. Ο Γκραουζίνις πρέπει να ανήκει στην κατηγορία των ανθρώπων που βλέπουν κάθε πόλεμο ως εμφύλιο. Στην ίδια κατηγορία ανήκει και ο Αισχύλος. Αυτός ο τραγικός ποιητής, τα έργα του οποίου είναι «γεμάτα Άρη», γνώριζε τη βαρβαρότητα και την ανηθικότητα του πολέμου. Ο Γκραουζίνις είδε στον αρχαίο Έλληνα ποιητή τον ομοϊδεάτη του και ανέβασε δικό του Αισχύλο, που ωστόσο δεν μοιάζει με την παγιωμένη αντίληψη για το έργο του, ειδικά για τους «Επτά επί Θήβας», η οποία αποτελεί προϊόν διαχρονικής απλούστευσης και θύμα πολιτικής εκμετάλλευσης, επίσης διαχρονικής.

Ο Λιθουανός στην καταγωγή και για δέκα χρόνια μετέχων ελληνικής παιδείας και θεατρικής τέχνης Τσέζαρις Γκραουζίνις βρήκε τον Αισχύλο του στο τρίστρατο πολιτικής σκέψης, ποίησης και φιλοσοφικού στοχασμού. Χρησιμοποιεί τη διάφανη και διεισδυτική μετάφραση του Γιώργου Μπλάνα και χειρίζεται τον λόγο έτσι ώστε ο κάθε ένας θεατής του να έχει ανά πάσα στιγμή επικοινωνία με το κείμενο, πράγμα σπάνιο στις παραγωγές αρχαίου δράματος. Ο σκηνοθέτης επιλέγει ως ένα από τα σημαντικότερα για την παράστασή του θέματα τον εγκλεισμό και τον φόβο της εισβολής των ξένων, ερμηνεύοντας την πολιορκία της Θήβας ως μεταφορά των συναισθημάτων του σύγχρονου ανθρώπου, περικυκλωμένου από απειλές, εχθρούς και κινδύνους. Επικεντρώνεται στον λόγο του Χορού, όπου εκφράζεται η αγωνιώδης αβεβαιότητα για το μέλλον, η απεγνωσμένη προσπάθεια να βρουν σωτηρία και στήριγμα με επικλήσεις στους βωβούς θεούς. Η σύνθεση του Χορού στην παράσταση του ΚΘΒΕ είναι εξαιρετική, ο σκηνοθέτης επενδύει στη διαφορετικότητα και εκφραστικότητα του κάθε μέλους. Ο Χορός στην παράσταση του Γκραουζίνις παριστάνει το πλήθος έρμαιο στις

αποφάσεις και φιλοδοξίες των ηγετών. Ο Ετεοκλής του καταπιληκτικού Γιάννη Στάνκογλου βρίσκεται σε συνεχή προσπάθεια κυριάρχησης και χειραγώγησης του πλήθους. Άλλο πολύ ενδιαφέρον μοτίβο στον ρόλο του ηγεμόνα της πόλης είναι η επιμονή του να γεμίσει το περίγραμμα της δημόσιας εικόνας που επιθυμεί να προβάλει. Ο Στάνκογλου το δείχνει μαζί με την ταυτόχρονη αποκάλυψη των εσωτερικών κινήτρων του ήρωά του. Η δεινότητα του λόγου του ηθοποιού ισούταν με την εξαίρετή του κίνηση. Η σκηνή της μονομαχίας μεταξύ του Ετεοκλή και του Πολυνείκη (Γιώργος Παπανδρέου), με τους φονικούς εναγκαλισμούς τους, μπήκε στην προσωπική μου μόνιμη συλλογή θεατρικών αναμνήσεων. Με τη μακάβρια συμμετρία της σκηνής ο Γκραουζίνις εκφράζει τη φρίκη του εμφύλιου σπαραγμού, με τη φονική φόρα των δύο μορφών την απόλυτη πεποίθηση του καθενός ότι το δίκαιο, οι θεοί και η δίκη είναι με το μέρος του. Δεν θα προλάβω να περιγράψω τη σκηνοθετική τόλμη του Γκραουζίνις, όταν με όπλο το χιούμορ και το γκροτέσκο έδιωχνε κάθε είδους στόμφο από την παράστασή του. Ούτε να μίλησω για τα μπρεχτικά στοιχεία, φορείς των οποίων ήταν οι πολύ καλοί Άγγελος του Γιώργου Καύκα και Κήρυκας του Αλέξανδρου Τσακίρη. Ούτε για τη λυρική διάσπαση της παράστασης με τον κύριο εκφραστή της συνθέτη Δημήτρη Θεοχάρη. Ούτε για την εξαιρετική δουλειά του χορογράφου Έντι Λάμπε (απίστευτα αντιπολεμική εκείνη η σκηνή εκστρατείας). Ούτε για τις δυο μοναχικές σκάλες του σκηνικού του Κέννυ ΜακΛέλλαν, δύο καταδικασμένες προσπάθειες ανάβασης...

ΘΕΑΤΡΟ
ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ
ΜΟΛΕΣΚΗ